

**Зробіть вашу
інформацію
доступною**

**як ефективно
використовувати
складні дані**

ЦЯ ТАКТИКА КОРИСНА, КОЛИ
ВАМ ПОТРІБНО ПОКАЗАТИ
СКЛАДНУ АБО ВАЖКОДОСТУПНУ
ІНФОРМАЦІЮ ТИМ, КОМУ ВОНА
ОСОБЛИВО ПОТРІБНА

ВІДЕО ПРИКЛАДИ

● Нанесення на мапу субсидій для ферм у Швеції

FarmSubsidy.org та активісти зі Швеції

Після того, як організація FarmSubsidy.org почала збирати інформацію про субсидії для ферм з джерел в уряді Швеції, інформації виявилося так багато, що було складно зрозуміти, як її використовувати. Щоб краще зрозуміти значення цих даних і показати їх найдоступнішим методом, активісти співставили інформацію про грошові субсидії для ферм з мапами Google, дозволивши людям самостійно провести власні розслідування і дійти власних висновків, збільшивши інформацію про фонди на карті і зрозумівши, у що були вкладені ці гроші.

ІНСТРУМЕНТИ, ЩО ВИКОРИСТОВУВАЛИСЯ: запити на основі Закону про право громадян на доступ до інформації, база даних Харіан (програма open source), карти Google, сайт

ДЕТАЛІ ЗА ПОСИЛАННЯМ:

Сайт: <http://rmsubsidy.org>

Презентація: <http://bit.ly/gLV8Q> (slideshare.com)

● Візуалізація конфлікту в Дарфурі

Правозахисники і технологи, що працюють з Меморіальним музеєм «Голокост» у США

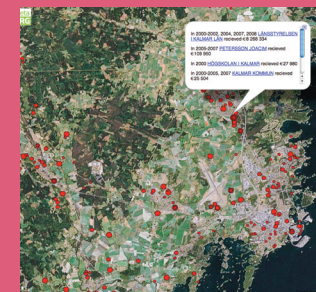
Команда правозахисників і технологів розробила складну 3D карту, що відображає процес руйнування понад 2000 сіл, знаходження та переміщення 2.5 мільйона біженців і надає вільний доступ до численних фотографій, відео матеріалів і свідчень з Дарфура.

ІНСТРУМЕНТИ, ЩО ВИКОРИСТОВУВАЛИСЯ: Google Earth, дані ООН і Міжнародної Амністії, фотографії та відео матеріали, сайт

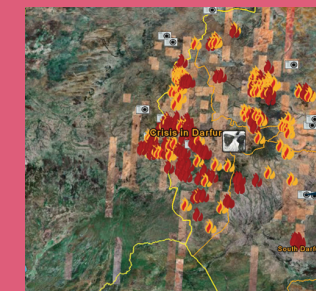
ДЕТАЛІ ЗА ПОСИЛАННЯМ:

Мапа: <http://bit.ly/jVYmX> (ushmm.org)

Сайт Меморіального музею «Голокост»:
<http://www.ushmm.org/>

FARMSUBSIDY.ORG

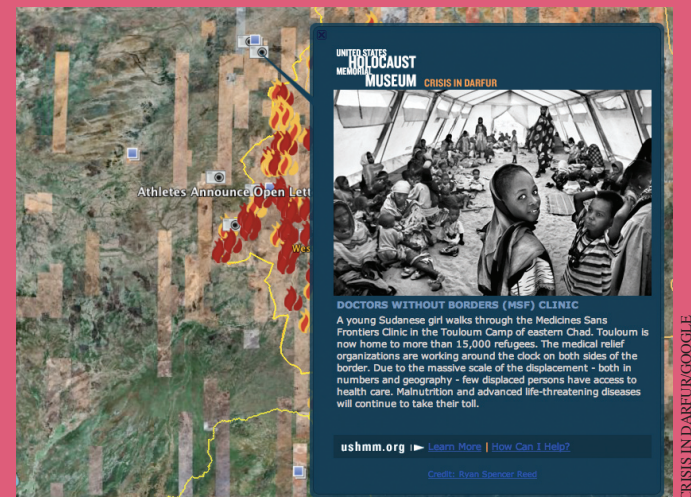

CRISIS IN DARFUR/GOOGLE EARTH

ЗАПЛАНУЙТЕ СВОЮ АКЦІЮ

- Знайдіть актуальні для вашого регіону закони та нормативні акти про доступ до інформації. Можливо, ви зможете співпрацювати з людьми за межами вашої країни, які допоможуть вам отримати необхідну інформацію від вашої влади.
- Розробіть критерії і чіткі процедури перевірки даних, які ви будете використовувати у своїй акції. Хто може вам допомогти систематизувати зібрану інформацію?
- Якщо ваші дані містять спеціалізовані діалектизми чи терміни, важкі для розуміння більшістю, то хто може вам допомогти передати цю інформацію простішою мовою?
- В окремих випадках певна інформація доступна громадськості, проте людям може бути важко в ній розібратися через те, що ця інформація опублікована у статичних документах, до яких не застосовується функція пошуку або де не використовуються перехресні посилання.
- Для деяких програм, таких як Google Maps і Google Earth, для повноцінної роботи потрібен потужний комп'ютер та швидке з'єднання з інтернетом. Подумайте про тих людей, чия участь у вашій акції необхідна: чи матимуть вони доступ до таких інструментів?

як ефективно використовувати складні дані: p2

НАОЧНИЙ ПРИКЛАД

НАЗВА: Гра за правилами

ХТО: Альянс гра за правилами (fair play alliance)

ДЕ: Братислава, словацьчина

САЙТ: <http://www.fair-play.sk>

ОПИС

Використовуючи запити на підставі Закону про право громадян на доступ до інформації, організація ГРА ЗА ПРАВИЛАМИ збирає рахунки та інші документи, що фіксують витрати Словацької держави. Активісти додають цю інформацію до бази даних, об'єднаної з сайтом організації, і запрошують людей використовувати цю інформацію для впливу на політичну ситуацію в країні. Зузана Вієнк з ГРИ ЗА ПРАВИЛАМИ згадує: «Ми почали наш експеримент з недавнього величезного скандалу, що мав місце в Словаччині і був пов'язаний з фінансовою допомогою від ЄС. ЗМІ отримали інформацію про те, що тендери на державні контракти виграла компанія, тісно пов'язані з представниками парламенту. Скориставшись Законом про право громадян на інформацію, ми стали запитувати все більше і більше даних, включно з накладними та іншими фінансовими документами, про контракти, що зв'язують ці компанії і міністрів. Використовуючи цю інформацію, ми створили графіки і опублікували їх онлайн; ми також сканували всі рахунки і зробили їх доступними для громадськості». Незабаром після цього неурядові організації, журналісти, стурбовані громадяни та академіки стали аналізувати ці дані і писати про них. «На підставі цих статей розгорілося безліч дискусій», - говорить Зузана. «Після цього ми зрозуміли, як важливо залучати громадськість до подібних розслідувань. Ці люди були зацікавлені, у них були потрібні навички та досвід». Після того, як інформація стала легкодоступною, навколо питання

громадських витрат почалася активна полеміка і суспільний тиск став настільки сильним, що одному зі словацьких міністрів будівництва довелося подати у відставку».

ІНСТРУМЕНТИ, ЩО ВИКОРИСТОВУВАЛИСЯ:

Створена на замовлення база даних, розроблена за допомогою open source програм (MySQL, Apache server і PHP). Дані із запитів на підставі Закону про право громадян на доступ до інформації були занесені до таблиці Excel, іноді вони були передруковані або скановані. Веб-скрейпери (програми для захоплення веб-даних) використовувалися для отримання даних з онлайн-джерел.

МАСШТАБ: Проект відстежує витрати на громадські потреби словацького уряду. Сьогодні проект розширює масштаби з метою відстеження витрат громадян Словаччини, членів Європейського Парламенту. Під час скандалу, пов'язаного з фінансуванням ЄС, сайт ГРИ ЗА ПРАВИЛАМИ став одним з трьох найбільш відвідуваних веб-сайтів у Словаччині.

ВАРТІСТЬ: 4 000\$ для реалізації першої технічної і програмної фази. Один координатор був найнятий у 2004 для оновлення бази даних, що, відповідно, обійшлося в 12 000\$.

РЕСУРСИ: Студенти-волонтери допомагають оновлювати базу даних. Волонтери та розробники відвідали BarCamp, організований ГРОЮ ЗА ПРАВИЛАМИ, де і був спланований проект.

ЧАС: 9 місяців на створення першої бази даних у 2003 році. База даних оновлюється і поповнюється постійно. Кожні 3-12

**ALIANCIA
FAIR-PLAY**

місяці організатори отримували нові відповіді на запити на основі Закону про право громадян на доступ до інформації.

РІВЕНЬ СКЛАДНОСТІ: 4,5

ДЕТАЛІ ЗА ПОСИЛАННЯМ:
Висвітлення історії у словацькій пресі: <http://bit.ly/1lFfVG> (<http://fair-play.sk>)

База даних ГРИ ЗА ПРАВИЛАМИ: <http://bit.ly/wKqch> (<http://fair-play.sk>)

ЗРОБІТЬ ЦЕ САМІ

Запитайте себе

- ДДо якої інформації вам необхідний доступ і як ви можете його отримати?
- Як ви будете використовувати ЗМІ для привернення уваги до ваших запитів або до отриманих вами відомостей?
- Як ви можете залучити своїх прихильників до збору, перевірки та публікації даних?
- Якщо у вашому регіоні не діє Закон про право громадян на доступ до інформації, з допомогою яких інших форм громадського тиску можна отримати доступ до необхідних вам даних?
- Чи можете ви наочно зобразити вашу інформацію - на 2D або 3D картах, за допомогою анімації, відео чи плакатів?
- Про які дії ви попросите ваших прихильників на підставі отриманих вами відомостей?
- Чи зможете ви надати знайдені і зібрані вами дані правозахисникам з інших організацій? Як це позначиться на тому, як ви зберігаєте та індексуєте ваші дані?

як ефективно використовувати складні дані: р4

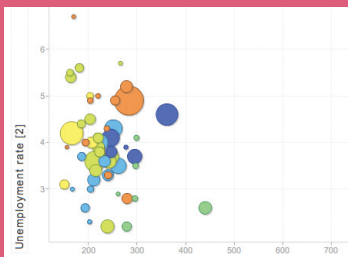
Кілька ідей, які допоможуть вам реалізувати задумане

- 1 Якщо місцева влада не приховує потрібну вам інформацію, але вона розкидана по безлічі сайтів, то ви можете зібрати її разом на вашому сайті.
- 2 Якщо для вашої акції не потрібна повна анонімність, ви можете зібрати зображення, історії і відео з безлічі джерел за допомогою wiki-сайту, який з вашого дозволу може редагуватися ким завгодно. На wiki учасники можуть публікувати інформацію, яка потребує перевірки, а ви та інші прихильники можете збирати відомості про ці дані. Завжди необхідно ретельно продумати механізм перевірки інформації, щоб гарантувати об'єктивну інформацію про людей, яких ви згадуєте.
- 3 Якщо ви не профі у графічному дизайні, то можете запросити зацікавлених дизайнерів допомогти вам у роботі.
- 4 Ви можете використовувати карти для створення «карти взаємин і взаємодій» між корпораціями, приватними особами, донорами тощо.
- 5 Визначтесь з динамікою вашого проекту: він буде статичним чи динамічним. Створення інтерактивного проекту, можливо, займе більше часу, однак такий формат кращий, якщо ви хочете зробити публічними випадки порушення прав людини. У будь-якому випадку, ви повинні визначитися, якого результату ви хочете досягти і наскільки швидко.

ПОПУЛЯРНИЙ МЕТОД

Зробіть інформацію динамічною

Google Motion Chart (<http://bit.ly/oaiFU>) може використовувати ваші дані для створення анімованої діаграми, що відображає взаємини певних рядів інформації відносно одних показників до інших в реальному часі. Google Motion Chart може відобразити дані з будь-якої електронної таблиці Google, об'єднаної з графіком. Ви можете опублікувати отримані діаграми на вашому веб-сайті за допомогою Flash анімації. Google Motion Chart покладається на дані, збережені в електронній таблиці Google (Google Spreadsheet), а це означає, що вам необхідно бути підключеним до інтернету для оновлення даних, і ваші дані повинні зберігатися на сервері, що обслуговується Google. Для зберігання делікатної інформації це трохи не той інструмент. У цьому відео (<http://bit.ly/Wufe5>) розповідається, як встановити та використовувати діаграму.

як ефективно використовувати складні дані: р5

КОРИСНІ ПОРАДИ

ЗУЗАНА ВІЄНК З АЛЬЯНСУ ГРА ЗА ПРАВИЛАМИ (FAIR PLAY ALLIANCE) ПРО ЛОКАЛІЗАЦІЮ:

«Візьміть до уваги те, які інструменти будуть ефективнішими у вашій країні або регіоні. Ми не змогли створити онлайн базу даних у Польщі, подібну до тієї, яку ми створили в Словаччині, тому що у поляків не було доступу до потрібної нам інформації. Наприклад, нам не вдалося створити базу даних, яка буде показувати одночасно пожертви для політичних партій і державне постачання. Крім того, закони про право громадян на доступ до інформації відрізняються залежно від регіону».

ДЖЕК З FARMSUBSIDY.ORG ПРО ОТРИМАННЯ ДОСТУПУ:

«Дійсно важливо точно знати, про що ви питаєте. Вам потрібно переконатися, що уряд дійсно приховує певну інформацію, для чого потрібно провести невелике дослідження про типи інформації, що приховуються урядом. Спробуйте налагодити зв'язок з лояльними громадськими службовцями, які зможуть вам допомогти. Також ви можете дізнатися, яку інформацію уряд зобов'язаний приховувати, ознайомившись з місцевим законодавством».

ЗУЗАНА ВІЄНК З АЛЬЯНСУ ГРА ЗА ПРАВИЛАМИ (FAIR PLAY ALLIANCE) ПРО РОЗМАЇТТЯ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ:

«Мені здається, що суспільство дійсно рухається в сторону більш неформальної співпраці та спонтанного активізму. У людей є певні таланти, і вони відкриті для спілкування та співпраці, але ми повинні створити простір для цих проявів. Ці простори мають бути привабливими і забезпечувати людям свого роду визнання за їхню працю. Веб простір просто створений для цього».